

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola T. G. Masaryka Sušice, Dr. Beneše 129,
okres Klatovy**

Adresa: Dr. Beneše 129, 342 01 Sušice III

Identifikátor školy: 600 068 790

Termín konání inspekce: 20. – 23. září 2004

Čj.:	d6-1068/04-3407
Signatura:	od2cy103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola T. G. Masaryka Sušice, Dr. Beneše 129, okres Klatovy má více jak pětasedmdesátiletou tradici. Původní budova měšťanské školy z roku 1927 je péčí současného zřizovatele, tj. města Sušice velmi dobře udržována a citlivě modernizována. Součástí areálu školy je školní zahrada a venkovní sportoviště. K celkově velmi dobré poloze školy s podnětným a klidným prostředím v blízkosti středu města přispívá i přilehlý park. V letošním školním roce je maximální kapacita 480 žáků naplněna 328 žáky ve 13 třídách. Součástí školy je školní družina s kapacitou 60 žáků.

Škola vyučuje podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola včetně úprav a doplňků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální a materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a výtvarná výchova na 1. stupni a anglický jazyk, občanská a rodinná výchova, pracovní činnosti na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a výtvarná výchova na 1. stupni a anglický jazyk, občanská a rodinná výchova, pracovní činnosti na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů ve škole

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Na 1. stupni základní školy splňují všichni vyučující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Na 2. stupni vyučující sledovaných předmětů rovněž splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, avšak anglický jazyk je vyučován třemi vyučujícími bez příslušné aproby a v pracovních činnostech je aprobovaně vyučována polovina hodin.

Výchovné poradenství je poskytováno kvalifikovaným pedagogem splňujícím požadovanou praxi.

V organizační struktuře školy nejsou ustaveny metodické orgány, poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada. Některé pravomoci jsou delegovány na jednotlivé pracovníky školy.

Přenos informací k organizaci chodu školy vůči zaměstnancům je na velmi dobré úrovni. V oblasti pedagogické (zejména plánování obsahu učiva) je málo funkční.

Vedení zaměstnanců je příliš demokratické, spoléhající zejména na osobní zodpovědnost jednotlivců. Na 1. stupni je stanoven konzultant pro začínajícího učitele, na 2. stupni nemají neaprobovaní učitelé pedagogické vedení.

Kontrolní činnost výchovně-vzdělávacího procesu až na výjimky není dokladována, hospitace jsou pouze zapsány v třídních knihách. Vliv kontrolní a hospitační činnosti, přijímání opatření, a jejich účinnost na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu tak nelze posoudit.

Pozornost v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována především oblasti prevence sociálně-patologických jevů a výchovného poradenství. V případě zájmu vyučujících je umožněno využívat akcí z nabídky vzdělávání.

Personální podmínky vzdělávání jsou celkově na dobré úrovni, výrazně lepší na 1. stupni.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostředí školy a jejímu vybavení je věnována maximální pozornost limitována však finančními možnostmi zřizovatele. Společné prostory a třídy jsou čisté a estetické s postupně obnovovaným nábytkem. Prostředí dílen pro pracovní činnosti a vybavení nástroji se však od poslední inspekce nezměnilo a je téměř nevyhovující. Školní pozemek je udržován a využíván pro tematický celek pěstitelství. Vybavení učebními pomůckami umožňují plnit požadavky osnov.

Plánování v oblasti zlepšování materiálně-technických podmínek je zaměřeno především na stavební údržbu a úpravy a obnovu nábytku.

Materiálně-technické podmínky mají velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka je realizována v souladu se schváleným vzdělávacím programem Základní škola č.j. 16847/96 včetně úprav dle metodických pokynů č.j. 31172/2002-22 a č.j. 12207/2004-22.

Úpravy učebního plánu vycházejí z podmínek školy. Od poslední inspekce se zlepšila průkaznost dokumentace zachycující průběh vzdělávání (obsah zápisů v třídních knihách).

Kontrolní činnost ředitele školy je zaměřena hlavně na tzv. „rezervy“ v zápisech do třídních knih.

Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005 odpovídá učebnímu plánu a respektuje v rámci možností psychohygienická hlediska. Školní řád obsahuje povinnosti žáků, ti jsou s ním seznámeni. Práva žáků podle Úmluvy o právech dítěte jsou formulována zvlášť.

Důležité i zajímavé informace o dění ve škole jsou zveřejněny v informační brožuře „Školní rok 2004 – 2005“ vydávané pro rodiče a přátele školy. Informační systém vůči žákům i rodičům je funkční.

Výchovné poradenství je vhodně a nenásilně integrováno do celého výchovně-vzdělávacího procesu. Z plánů školy, posouzení její činnosti a z výčtu uskutečněných akcí školy ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005 je patrné, že škola věnuje zvýšenou pozornost prevenci sociálně-patologických jevů a výchovnému poradenství.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

První stupeň základní školy

V rámci inspekce byly uskutečněny hospitace ve všech třídách 1. stupně v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a výtvarná výchova.

Časové rozvržení učiva v jednotlivých ročnících a předmětech je zpracováno v jednoduchých tematických plánech, které většinou respektují učební osnovy přijatého vzdělávacího programu. V bezprostřední přípravě učitelek na výuku byl patrný jejich zodpovědný přístup k práci. Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly vzhledem k aktuálním možnostem žáků

stanoveny vhodně a přiměřeně. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející témata a bylo interpretováno věcně správně. Učební osnovy byly plněny.

Výuku na 1. stupni základní školy zajišťují učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Většina vyučujících dokázala uplatnit svůj odborný potenciál včetně dosavadních pedagogických zkušeností.

Výuka probíhá pro žáky v podnětném a estetickém prostředí. Většinou prostorné učebny jsou vybaveny novým nebo dobře udržovaným školním nábytkem. Dobré vybavení školy pomůckami i didaktickou technikou bylo v některých sledovaných hodinách vhodně využito. Ve výuce byly dále používány učebnice, pracovní sešity, nakopírované texty a názorné pomůcky (nástěnné obrazy, mapy a atlasy, knihy).

V průběhu hospitační činnosti byly zhlédnuty převážně procvičovací a opakovací vyučovací hodiny. Z pohledu metod a forem práce učitelky upřednostňovaly klasický, frontální způsob práce. Jednotlivé části hodin byly vyvážené, zvolené činnosti na sebe logicky navazovaly a bylo důsledně dbáno na návaznost učiva. Promyšleným střídáním činností a zajímavými úkoly učitelky podporovaly zapamatování učiva a aktivizaci žáků. Samostatná práce byla zadávána v rozsahu přiměřeném možnostem a schopnostem žáků, byla většinou následně zkontrolována a zhodnocena. Prvky aktivního učení i relaxační techniky byly využity v menší míře.

Většina sledované výuky se vyznačovala efektivní vstupní motivací, která cíleně přecházela v průběžnou a udržovala aktivitu žáků po celou výuku. Výrazným stimulačním prostředkem pro žáky byl i osobitý projev, vystupování i evidentní zaujetí učitelek pro práci, kterou vykonávají. V průběhu výuky byly oceňovány nejen výsledky práce žáků, ale i snaha a pokrok.

V oblasti interakce a komunikace byl pozitivem vstřícný a otevřený přístup pedagogů k žákům, zvolené metody a formy práce však poskytovaly menší prostor pro rozvoj sociálních a komunikativních kompetencí žáků. Hodnocení bylo zpravidla průběžné, využívalo se převážně pochval. Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce bylo velmi často globální a neadresné, málo účinné. Vyučující si pro ně neponechali potřebný časový prostor.

Klidným a vstřícným vystupováním pedagogů bylo vytvářeno prostředí důvěry a vzájemných otevřených vztahů. Výuka probíhala v příjemné atmosféře, žáci pracovali pozorně a se zájmem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy jsou velmi dobré.

Občanská a Rodinná výchova

Učitelé sledovaných předmětů byli na výuku velmi dobře připraveni. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata. Výchovně-vzdělávací cíle výuky byly promyšleně stanoveny vzhledem k aktuálnímu stavu tříd a byly plněny. Učivo je plánováno formou časově-tematických plánů v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola. V rodinné výchově jsou plány zpracovány bez součinnosti všech vyučujících předmětu, a proto dochází k opakování některých témat ve všech ročnících. Učební osnovy jsou plněny. Výuku obou předmětů zabezpečují učitelé, kteří mají odpovídající vysokoškolské vzdělání, pouze jeden z vyučujících má odpovídající aprobaci. Absenci odbornosti učitelé vyvažují pečlivou přípravou na výuku.

Materiální podmínky pro výuku předmětů jsou průměrné. Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, jejichž uspořádání bylo pro výuku vhodné a poskytovalo i prostor pro činnosti mimo lavice. Při práci v hodině byly využity učebnice, denní tisk, časopisy, doplňující publikace a videonahrávka. Vyučující navíc kopírují pro žáky zajímavé doplňující texty a úkoly.

Ve většině sledovaných hodin byla použita metoda řízeného rozhovoru, který byl vždy ze strany vyučujících velmi dobře vedený a sledoval stanovený cíl. Žáci měli možnost diskutovat, uvádět vlastní argumenty a zkušenosti, zaujímat stanoviska. Vhodně byly zařazovány didaktické hry, někdy i prvky tvořivé dramatiky. Práce ve skupině využita nebyla. Do výuky byly začleněny i regionální prvky, aktuální události. Učitelé uplatňovali individuální přístup k žákům, tempo výuky bylo přiměřené.

Účinná motivace byla vytvářena navozením potřebné situace domácím úkolem, aktualizací, využitím literárního textu. Žáci byli cíleně vedeni k toleranci a vzájemnému respektu i k pocitu sounáležitosti s obcí a svou školou. V rámci diskusí byl vytvořen prostor vyjadřování vlastních názorů i formování jejich postojů k důležitým oblastem lidského života. Žáci byli aktivní, o výuku jevíli zájem. Podnětem pro rozvoj komunikativních dovedností byl promyšlený způsob kladení otázek, kvalitní verbální projev učitelů i žakovské referáty.

Výuka probíhala v přátelské, vstřícné atmosféře, učitelé oceňovali snahu i aktivitu žáků.

Výuka občanské a rodinné výchovy byla hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk (4. – 9. ročník)

Týdenní hodinové dotace předmětu odpovídají učebnímu plánu. Všechny sledované hodiny byly po stránce organizační pečlivě připravené. Výukové cíle byly většinou stanoveny jednoznačně. Vzhledem k termínu inspekce převažovaly hodiny opakovací. Pracovní tempo bylo přiměřené individuálním schopnostem žáků.

V plánování vzdělávacího obsahu učiva přetrvávají disproporce v jeho rozložení do jednotlivých ročníků (vyplývají z volby učebnice pro šestý ročník, která nezajišťuje přiměřeně stoupající náročnost obsahu učiva). Uvedené zjištění nemá zásadní vliv na plnění učebních osnov.

Anglický jazyk na obou stupních školy vyučují tři pedagogové, z nichž ani jeden sledovaný předmět nevystudoval. Tato skutečnost negativně ovlivnila kvalitu výuky u jednoho z vyučujících i přes jeho zjevnou snahu o co možná nejlepší kvalitu výuky.

Převaha hospitací probíhala v prostorné kmenové učebně zařízené starším žakovským nábytkem. Výuce jazyka zde slouží tabelární pomůcky a didaktická technika. Estetická podnětnost učebny je průměrná.

Celkové materiální zajištění předmětu, které tvoří zejména učebnice, mapy, informativní literatura, odborná literatura pro učitele, didaktická technika a další pomůcky se postupně zlepšuje a vzhledem k poslední inspekci je velmi dobré.

V průběhu hospitací bylo účelně pracováno s učebnicemi a překladovými slovníky. Využití auditivní techniky odpovídalo zvoleným výukovým cílům.

Úvodní část sledovaných hodin zpravidla tvořila vstupní motivace cíleně zaměřená na “rozmluvení se” a navození cizojazyčné atmosféry. Průběžná motivace uplatňovaná formou pochvaly a povzbuzení žáků byla sledována pouze u jedné vyučující, která uměla vhodně ocenit i dílčí pokroky žáků.

Stěžejní časový prostor byl ve výuce věnován zejména osvojování receptivních řečových dovedností (poslech a čtení s porozuměním) a procvičování jazykových prostředků (mluvnice, slovní zásoba). Úroveň porozumění byla ověřována překladem nebo kladením kontrolních otázek. Rozšiřování a upevňování znalostí z oblasti jazykových prostředků bylo systematické. Způsob uvádění učiva, výběr ve volbě typů a počtu cvičení věnovaných konkrétním jazykovým jevům byly účelné. Kromě klasického frontálního vyučování zařazovali učitelé do výuky další didaktické postupy spíše ojediněle.

Rezervy byly shledány ve zhodnocení (utřídění a zobecnění) výsledků jednotlivých učebních činností, které bylo prováděno spíše nahodile a nebylo systematické.

Většina učitelů se snažila o vedení výuky v anglickém jazyce, někdy docházelo k neopodstatněnému střídání cizího a mateřského jazyka.

Na psychohygienické podmínky výuky měla příznivý vliv úroveň vzájemné komunikace a interakce mezi učiteli a žáky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce byly průměrné.

Pracovní činnosti

Předmět pracovní činnosti byl s ohledem na inspekci zjištěné nedostatky v dubnu 2002 zařazen a pojat jako následná inspekce.

Zlepšilo se plánování učiva, odpovídá schváleným osnovám, je však stále formální. Zvýšila se také výpovědní hodnota zápisů v třídních knihách.

Vyučující byli na výuku připraveni, měli zajištěné potřebné nářadí, nástroje a materiál. Zejména v dílnách přetrvává minimální zohledňování věku a schopností žáků v náročnosti na činnosti. Vedení výuky je stále založeno především na splnění úkolu (zhotovení výrobku). Náročnější a kvalitnější práci více motivující žáky včetně radosti z dosaženého výsledku výrazně omezuje opotřebované nářadí vyžadující alespoň základní údržbu, např. nabroušení pil. Předností je individuální přístup učitele při zamezování nesprávných návyků opravováním nedostatků u jednotlivých pracovních operací.

V plánování a organizaci učiva skupin děvčat se projevil lepší přístup a zájem o výuku u začínající a neaprobované vyučující. K dalšímu zefektivnění její práce chybí metodická pomoc. Pozornost byla věnována motivaci žákyň, úkoly byly přidělovány s ohledem na jejich individuální schopnosti.

Hodnocení ve sledovaných hodinách se omezovalo na dílčí pochvaly za vykonanou práci.

Výuka pracovních činností měla průměrnou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Tematické zjišťování v oblasti sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů ve školách a školních zařízeních

Souběžně s inspekci bylo realizováno tematické sledování a hodnocení činnosti školy v oblasti prevence sociálně-patologických jevů ve školním roce 2004/2005.

Prevenici sociálně patologických jevů je vedením školy věnována zvýšená pozornost. Plnění prakticky zaměřeného minimálního preventivního programu je průběžně sledováno a pravidelně vyhodnocováno. Stanovený metodik prevence sociálně patologických jevů se v dané oblasti dále vzdělává, s novými poznatky seznamuje ostatní pracovníky školy a poskytuje jim metodickou pomoc. Průběžně spolupracuje se zákonnými zástupci žáků a institucemi.

Témata s danou problematikou jsou začleněna do některých vyučovacích předmětů, zejména výchov na 2. stupni a prvouky a vlastivědy na 1. stupni základní školy. Pro žáky jsou rovněž pořádány různé osvětové akce.

Prostředí školy je bezpečné a podnětné.

Vyskytnuvší se negativní jevy jsou řešeny bezodkladně, jejich četnost se nezvyšuje.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je vyzkoušený a osvědčuje se.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy T. G. Masaryka Sušice, Dr. Beneše 129, okres Klatovy č. j 34/815 ze dne 11. září 2002 vydaná Městem Sušice
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení pro Základní školu T. G. Masaryka Sušice, Dr. Beneše 129, okres Klatovy vydané MŠMT pod č. j. 11 470/03-21 ze dne 30. dubna 2002
3. Osobní spisy pedagogických pracovníků s osobními čísly 24300, 30103, 32784, 44710, 49705, 64704, 82702, 88500, 89125, 97117, 64703 (doklady o dosaženém vzdělání)
4. Zápisy z jednání pedagogické rady školní rok 2003/2004 a 2004/2005
5. Zápisy z provozních porad za školní rok 2003/2004
6. Řád školy s platností od 1. září 2004 s dodatkem „Charta proti šikanování“
7. Plán kontrolní činnosti školní rok 2003/2004
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2004/2005
9. Plány práce na školní rok 2004/2005 ze dne 30. srpna 2004
10. Třídní knihy, třídní výkazy I. A– V. A, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
12. Rozvrh pro školní rok 2004/2005
13. Tematické plány sledovaných předmětů platné pro školní rok 2004/2005
14. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2
15. Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola č. j. 25 018/98-22
16. Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání č. j. 31172/2002-22 a č. j. 12207/2004-22
17. Učební plán Základní školy T. G. Masaryka Sušice, Dr. Beneše 129, okres Klatovy pro školní rok 2003/2004
18. Rámcový plán práce výchovného poradce pro školní rok 2004/2005
19. Plán výchovné práce a prevence sociálně-patologických jevů a zneužívání návykových látek (školní rok 2004/2005)
20. Projekt Základní školy T. G. Masaryka v Sušici ve spolupráci s DDM v Sušici
21. Kniha úrazů
22. Informační brožura Základní školy T. G. Masaryka Sušice, okres Klatovy Školní rok 2004-2005
23. Proškolení zásad bezpečnosti práce, požární ochrany a evakuace, prevence sociálně-patologických jevů, prevence návykových látek, prevence a řešení šikanování mezi žáky, první pomoc při zranění ze dne 30. a 31. srpna 2004
24. Zásady provozního řádu Základní školy T. G. Masaryka Sušice, Dr. Beneše 129, okres Klatovy
25. Inspekční zpráva ze dne 17. – 24. dubna 2002, signatura kd2cv103, č. j. 045 114/02-2000

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání jsou limitovány především počtem žáků (tříd) a místními podmínkami. Rezervy jsou v efektivnějším řízení výchovně-vzdělávacího procesu a promyšlenější a cílené práci s lidskými zdroji. Zejména v oblasti řízení školy a kontrolní činnosti nedošlo od poslední inspekce k výraznějšímu zlepšení.

Materiálně-technické podmínky jsou v součinnosti ředitele a zřizovatele školy průběžně zlepšovány a vytváří vhodné podmínky pro výuku a rozvoj žáků.

V průběhu vzdělávání došlo od minulé inspekce v předmětu pracovní činnosti k mírnému zlepšení, ve výuce anglického jazyka vlivem personálních změn ke zhoršení

Prevenzi sociálně-patologických jevů je zejména v posledních letech ze strany vedení školy a pedagogických pracovníků věnována značná pozornost..

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Mgr. Ivan Veselý	Ing. Veselý v. r.
Člen týmu	Mgr. Darina Motlíková	Motlíková v. r.
Člen týmu	Mgr. Lenka Rusnoková	Rusnoková v. r.
Člen týmu	Mgr. Marcela Šimková	Šimková v. r.

V Rokycanech dne 4. října 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 11. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Josef Prošek	Dr. J. Prošek v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Františka Kotyzy 1026, 337 01 Rokycany. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	4. 2. 2005	d6 1069/04-3407
Zřizovatel	4. 2. 2005	d6 1069/04-3407
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.